

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

29 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

Judecători - Timofti Vladimir și Alerguș Constantin,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Răcilă Vladimir în numele inculpatei Bratuțel Ana-Maria, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2014, în cauza penală privind-o pe

Bratuțel Ana-Maria Iurie, născută la 10 noiembrie 1993, originară din mun. Chișinău, domiciliată în mun. Chișinău, s. Vatra, str. Ștefan Vodă 33 ap. 11;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 05.07.2013-22.10.2014 (prima instanță)
2. 11.11.2014-01.12.2014 (instanța de apel)
3. 12.02.2015- 29.04.2015 (instanța de recurs ordinar).

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 22 octombrie 2014, Bratuțel Ana-Maria, în conformitate cu art. 60 Cod penal, a fost liberată de răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, cu încetarea procesului penal pe cauza dată, în legătură cu expirarea termenului prescripției de tragere la răspundere penală.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Bratuțel Ana-Maria în perioada lunii iunie a anului 2012, urmărind scopul cumulării numărului necesar de semnături pentru inițierea referendumului republican legislativ privind aderarea Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice Euroasiatice de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale, a introdus în lista de subscripție nr. 005997 în

rândurile 7, 10, 11, 12, 13, 17 și 20, datele personale ale cet. Pușcaș Lidia, Cernei Vasile, Gavriliți Gheorghe, Munteanu Natalia, Munteanu Victor, Croitoru Elena și Donțu Valentina, din numele cărora a falsificat semnăturile în rubrica „Sustinatorul referendumului”.

Ulterior, după completarea integrală a listei de subscripție nr. 005997, Bratușel Ana- Maria, continuându-și intenția criminală, a aplicat semnătura sa în rubrica „Semnătura persoanei care a colectat semnăturile”, certificând faptul că semnăturile au fost colectate personal de către ea, confirmând autenticitatea lor.

Potrivit hotărârii nr. 1383 din 03 august 2012 a Comisiei Electorale Centrale "Cu privire la rezultatele verificării listelor de subscripție prezentate de grupul de inițiativă pentru desfășurarea referendumului republican legislativ", a fost respinsă propunerea de efectuare a referendumului republican privind aderarea Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice Euroasiatice, de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale, fiind la fel anulată înregistrarea grupului de inițiativă, deoarece a fost stabilit faptul falsificării datelor personale și a semnăturilor incluse în listele de subscripție.

Potrivit raportului de expertiză nr. 2149 din 17 aprilie 2013, semnătura manuscrisă din rubrica "Semnătura persoanei care a colectat semnăturile" și înscrisurile literale din lista de subscripție nr. 005997, sunt probabil executate de către Bratușel Ana-Maria.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpată, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, pe motiv că prima instanță a dat o apreciere incorectă probelor anexate la materialele prezentei cauze și anume depozițiilor martorilor care au fost audiați în ședința de judecată. Consideră, că fapta imputată ei nu constituie infracțiune și instanței de judecată nu i-au fost prezentate suficiente probe pertinente și concludente care ar permite să concluzioneze că anume Bratușel Ana-Maria a săvârșit infracțiunea incriminată. La fel, a menționat că, norma incriminată prevede faptul confecționării, deținerii, vânzării sau folosirii documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații. Astfel, a relevat că nu este clar în baza căror criterii a fost dată o apreciere că lista de subscripție nr. 005997 reprezintă document oficial, care criteriu a stat la baza determinării, care anume documente urmează a fi considerate ca oficiale

și care nu. Concomitent a invocat că, prima instanță urma a ține cont de declarațiile martorilor audiați în cadrul ședinței de judecată, care au confirmat că semnăturile de la ei au fost colectate de către Bostănică Grigore, care este consătean de al lor și de Bratușel Ana-Maria, pe care prima dată au văzut-o în ședința de judecată, astfel, consideră că, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat prin declarațiile martorilor și prin raportul de expertiză nr.2149 din 17.05.2013 că fapta nu a fost săvârșită de Bratușel Ana Maria, ci de altă persoană.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2014 a fost respins ca nefondat apelul, cu menținerea hotărârii atacate.

În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că instanța de fond prin cumulul probelor administrate corect a constatat, că prin acțiunile sale intenționate Bratușel Ana-Maria a comis infracțiunea prevăzută la art. 361 alin. (1) Cod penal, just, în conformitate cu art. 60 Cod penal, fiind liberată de răspundere penală pentru comiterea infracțiunii incriminate, cu încetarea procesului penal pe cauza dată, în legătură cu expirarea termenului prescripției de tragere la răspundere penală.

5. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recurs ordinar de către apărător în numele inculpatei, prin care, indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acestora, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpată.

Recurentul, în susținerea recursului a declarat că, fapta imputată inculpatei nu constituie infracțiune, iar instanțelor de judecată inferioare nu le-au fost prezentate suficiente probe pertinente și concludente care ar permite să concluzioneze că anume Bratușel Ana-Maria a săvârșit infracțiunea imputată. De asemenea, a menționat că norma incriminată inculpatei prevede faptul *confecționării, deținerii, vânzării sau folosirii a documentelor oficiale false care acordă drepturi sau eliberează de obligații*. Astfel, nu este clar în baza căror criterii a fost dată o apreciere că lista de subscripție nr. 005997 reprezintă document oficial, sau care criteriu a stat la baza determinării care anume documente urmează a fi considerate ca oficiale și care nu. În cazul încriminării infracțiunii prevăzută de art.361 alin.(1) Cod penal, o condiție obligatorie reprezintă faptul *ca documentele oficiale false să acorde drepturi sau să elibereze de obligații*, astfel la momentul înaintării învinuirii de către organul de urmărire penală, de

procuror și de către instanța de judecată urma să fie administrate careva probe care ar confirma faptul că listele în cauză urmează să acorde careva drepturi sau să elibereze de careva obligații. La fel, consideră că apar anumite semne de întrebare asupra faptului de care drepturi urma să beneficieze sau de care obligații urma să fie scutită Bratușel Ana-Maria în cazul imputării infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (1) Cod penal.

Totodată, recurentul a invocat că, conform raportului de expertiză nr.2149 din 17 mai 2013 semnătura manuscrisă din rubrica *Semnătura persoanei care a colectat semnăturile* și înscrisurile literale din lista de subscripție nr.005997 sunt probabil executate de către Bratușel Ana-Maria. Conform aceluiași raport de expertiză la cea de a doua întrebare dacă au fost executate sau nu semnăturile de persoanele indicate în lista de subscripție nr.005997, a căror monstre de înscrisuri și semnături au fost prezentate în calitate de model de comparație, ori sunt executate de alte persoane *nu este posibil de stabilit*. Astfel, orice dubiu urmează a fi interpretat în favoarea inculpatei, însă instanțele de judecată inferioare nu au luat în considerație circumstanțele în cauză și în hotărârile adoptate au constatat că Bratușel Ana-Maria a introdus în lista de subscripție nr. 005997 în rîndurile 7,10,11,12,13,17 și 20 datele personale ale cetățenilor și din numele lor a falsificat semnăturile în rubrica susținătorul referendumului (fapte care deloc nu corespund realității și care de altfel nu au fost dovedite în ședințele de judecată absolut prin nici o probă).

Concomitent, recurentul a indicat că, urma a se ține cont de declarațiile martorilor audiați în ședința de judecată, care au confirmat că semnăturile de la ei au fost colectate de către Bostănică Grigorie care este consătean de-al lor și pe Bratușel Ana-Maria prima dată au văzut-o în ședința de judecată.

5.1. Procurorul, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Răcilă V. în numele inculpatei, invocînd că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece temeiurile invocate nu se încadrează în cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, iar aprecierea probelor ține de soluționarea fondului cauzei de către instanțele de fond și de apel și nu poate constitui temei pentru recurs.

6. Verificînd argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

Recurentul în recursul ordinar declarat, indică temeiuri de casare a hotărîrii instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, și că faptei săvîrșite i s-a dat o încadrarea juridică greșită - temeiuri care nu și-au găsit confirmarea în speța dată.

De asemenea, Colegiul reține că în recursul declarat este criticată aprecierea de către instanțele de judecată a probelor administrate pe caz, însă argumentul invocat nu este prevăzut de lege ca temei pentru a judeca cauza în ordine de recurs.

Aprecierea probelor ține de soluționarea fondului cauzei de către instanțele de fond și de apel și nu poate constitui temei pentru recurs, cu excepția cazurilor cînd instanțele menționate, la aprecierea probelor au admis încălcarea anumitor prevederi ale legii procesuale penale, ce a condiționat comiterea unor erori grave de drept, iar dezacordul unei părți cu aprecierea probelor de către instanțe nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărîri de condamnare sau de achitare.

Colegiului penal consideră că, instanța de apel, just a ajuns la concluzia de a menține condamnarea inculpatei Bratuțel Ana-Maria în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, examinînd complet și obiectiv, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinenței și concludenței, atît pe cele obținute în procesul urmăririi penale cît și în cadrul ședințelor de judecată, cît ale apărării atît și ale acuzării, și anume: declarațiile martorilor Donțu Valentina (Vol. I, f.d. 147), Croitoru Elena, Pușcaș Lidia, Cernei Vasile, Gotca (Munteanu) Ludmila, Munteanu Victor, Munteanu Natalia; procesul-verbal de ridicare din 15 februarie 2013, prin care s-a confirmat ridicarea de la Comisia Electorală Centrală a listei de subscripție în original nr.005997; lista de subscripție în original nr.005997, conform căruia persoana împuternicită de a colecta semnăturile de la cetățeni din sat. Hansca, r-ul Ialoveni, în legătură cu inițierea referendumului republican legislativ, este Bratutel Ana-Maria; ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delict la cauza penală din 15 februarie 2013, prin care se confirmă anexarea ca corp delict - lista de subscripție în original nr.005997; raportul de expertiză nr.2149 din 17.04.2013, prin care se conchide că semnătura

manuscrisă din rubrica „semnătura persoanei care a colectat semnăturile” și înscrisurile literale din lista de subscripție nr.005997, sunt probabil executate de cet. Bratușel Ana-Maria.

Astfel, alegațiile recurentului, precum că inculpata Bratușel Ana-Maria nu a comis infracțiunea incriminată, Colegiul penal le consideră neîntemeiate, invocând totodată că nerecunoașterea vinovăției de către inculpată pe învinuirea înaintată în baza art. art. 361 alin. (1) Cod penal nu echivalează cu achitarea acesteia, de vreme ce vina ei în comiterea infracțiunii imputate este dovedită prin cumulul de probe nominalizate în hotărârile judecătorești, fiind apreciată de către instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare.

În același context, instanța de recurs ordinar consideră că instanța de apel corect a statuat că lista de subscripție nr. 005997 reprezintă document oficial, deoarece noțiunea „document oficial” se referă nu doar la „documentele eliberate de autoritățile publice”, dar și la „documentele prezentate autorităților publice”, iar documentele care emană de la particulari se consideră documente oficiale atunci când asemenea documente sunt primite oficial de persoana juridică de drept public, după care se află la dispoziția acestei persoane în legătură cu soluționarea problemei reprezentând obiectul de referință al documentelor primite.

Astfel, din materialele cauzei rezultă că lista de subscripție nr. 005997, după ce a fost completată integral de inculpata Bratușel Ana- Maria, continuându-și intenția criminală, a aplicat semnătura sa în rubrica „Semnătura persoanei care a colectat semnăturile”, certificând faptul că semnăturile au fost colectate personal de către ea, confirmând autenticitatea lor. Însă, ulterior, potrivit hotărârii nr. 1383 din 03 august 2012 a Comisiei Electorale Centrale *”Cu privire la rezultatele verificării listelor de subscripție prezentate de grupul de inițiativă pentru desfășurarea referendumului republican legislativ”*, a fost respinsă propunerea de efectuare a referendumului republican privind aderarea Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice Euroasiatice, de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale, fiind la fel anulată înregistrarea grupului de inițiativă, deoarece a fost stabilit faptul falsificării datelor personale și a semnăturilor incluse în listele de subscripție.

Totodată, Colegiul penal consideră juste concluziile instanței de apel prin

care a indicat că „...referitor la raportul de expertiză nr.2149 din 17.04.2013 (Vol. I, f.d. 70-71), prin care s-a conchis că semnătura manuscrisă din rubrica „semnătura persoanei care a colectat semnăturile” și înscrisurile literale din lista de subscripție nr.005997, sunt probabil executate de cet. Bratușel Ana-Maria, instanța de apel consideră că nu există dubii ce ar pune la îndoială că anume inculpata Bratușel Ana-Maria a introdus în lista de subscripție nr. 005997, în rîndurile 7, 10, 11, 12, 13, 17 și 20, datele personale ale cetățenilor Pușcaș L., Cernei V., Gavriliță Gh., Munteanu N., Munteanu V., Croitoru E. și Donțu V., din numele căroră sunt falsificate semnăturile în rubrica "Susținătorul referendumului".

În susținerea celor expuse supra, instanța de recurs ordinar mai menționează că faptul introducerii în lista de subscripție nr. 005997 în rîndurile 7, 10, 11, 12, 13, 17, 20 a datelor personale ale cet. Pușcaș L., Cernei V., Gavriliță Gh., Munteanu N., Munteanu V., Croitoru E. și Donțu V., de către inculpata Bratușel Ana-Maria, din numele căroră sunt falsificate semnăturile în rubrica „Susținătorul referendumului”, este confirmată inclusiv prin declarațiile martorilor susnumiți (Vol. I, f.d. 147), care unanim au declarat că „nu au aplicat semnăturile în lista dată și nu o cunosc pe inculpată”.

Neîntemeiat instanța de recurs ordinar consideră și argumentul recurentului precum că „urma a se ține cont de declarațiile martorilor audiați în ședința de judecată, care au confirmat că semnăturile de la ei au fost colectate de către Bostănică Grigorie care este consătean de-al lor și pe Bratușel Ana-Maria prima dată au văzut-o în ședința de judecată”, din motiv că, deși martorii au indicat că nu o cunosc pe Bratușel Ana-Maria și semnăturile au fost colectate de Bostănică Grigorie, inculpata personal a semnat în lista de subscripție, în rubrica „*semnătura persoanei care a colectat semnăturile*”, confirmînd autenticitatea semnăturilor care au fost colectate personal, totodată fiind demonstrat faptul că inculpata nu a colectat personal semnăturile persoanelor indicate în lista.

Reieșind din cele enunțate, instanța de recurs, conchide că instanța de apel a adoptat o hotărîre legală și întemeiată, astfel se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Răcilă Vladimir în numele inculpatei Bratușel Ana-Maria, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Răcilă Vladimir în numele inculpatei Bratuțel Ana-Maria, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2014, în cauza penală privind-o pe **Bratuțel Ana-Maria Iurie**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 mai 2015.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Copia corespunde originalului
Judecător

Timofti Vladimir